nr. dosar 4-2252/2024;

4-24107238-12-4-24092024

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

21 noiembrie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău sediul Buiucani
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Angela Vasilenco
Grefierul Alexandru Carp
Cu participarea:
Contravenientului Pavel Botnari
În lipsa:
Agentului constatator din cadrul Agenției de IRM Ghenadie Pârcălab

examinînd în şedinţă judiciară publică procedura contravenţională pornită în privinţa cet. **Botnari Pavel ***** născut la*****, IDNP *****, cetăţean al Republicii Moldova, domiciliat în*****

învinuit de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 74 alin.(4) Cod contravenţional,

CONSTATĂ:

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr.000011 din 17 septembrie 2024, încheiat de către agentul constatator, din cadrul Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor, Ghenadie Pârcălab, cet. Botnari Pavel, se învinuiește de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 74 alin. (4) Cod contravențional al RM, pentru faptul că, a încălcat legislația cu privire la patrimoniul cultural, acțiune exprimată prin intervenția prin construirea neautorizată pe terenul monument istoric care face parte din Rezervația cultural-naturală Orheiul-Vechi în satul Butuceni comuna Trebujeni, raionul Orhei.

În ședința de judecată, agentul constatator, Ghenadie Pârcălab nu s-a prezentat fiind înștiințat în mod legal despre data, ora şi locul desfăşurării procesului, nu a comunicat instanței motivele neprezentării, nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, din care considerente instanța a dispus examinarea cauzei în absenţa acestuia, călăuzindu-se de prevederile art. 455 alin.(2) Cod contravențional.

Contravenientul Botnari Pavel, fiind audiat în cadrul ședinței de judecată a declarat că *este proprietarul a două terenuri în comuna Tribujeni . A demolat o casă veche si s-a pregătit terenul pentru a se construi o casă noua, până când este în așteptarea documentelor. Nu a știut ca nu trebuia să demolez casa, că nu avea dreptul să intervină, nu avea careva documente autorizate.*

Studiind materialele cauzei în raport cu prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată constată că, vinovăția făptuitorului este dovedită pe deplin, fiind corect imputată încadrarea juridică a acțiunilor conform de art. 74 alin. (4) din Codul contravențional, după indicii: intervențiile prin construire neautorizată sau cu încălcarea autorizației de construire pe terenul monumentului istoric, al monumentului de for public sau pe terenul cu patrimoniu arheologic ori în zonele lor de protecție.

În conformitate cu art. 8 alin. (2) Cod contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

În conformitate cu art. 10 Cod contravențional, constituie contravenție fapta - acțiunea sau inacțiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională.

Conform art. 440 alin. (1) Cod contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

La caz, conform procesului-verbal cu privire la contravenție nr.000011 din 17 septembrie 2024, încheiat de către agentul constatator, din cadrul Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor, Ghenadie Pârcălab, cet. Botnari Pavel, se învinuiește de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 74 alin. (4) Cod contravențional al RM, pentru faptul că, a încălcat legislația cu privire la patrimoniul cultural, acțiune exprimată prin intervenția prin construirea neautorizată pe terenul monument istoric care face parte din Rezervația cultural-naturală Orheiul-Vechi în satul Butuceni comuna Trebujeni, raionul Orhei.

Potrivit procesului-verbal de constatare nr. 28 din 19.08.2024, Agenţia de Inspectare și Restaurare a Monumentelor (AIRM), în urma examinării solicitării

Rezervației Cultural-Naturale „Orheiul-Vechi” din 17.07.2024 a constatat că cet. Botnari Pavel a efectuat intervenții necoordonate și neautorizate pe terenurile cadastrale nr***** și nr. ***** și anume demolarea a cinci imobile și construcția fără documentație de proiect a unei clădiri, lucrări de amenajare, excavare și terasare care afectează relieful și aspectul vetrei satului Butuceni.

Urmare a celor expuse supra, agenția a inspectat imobilul respectiv la data de 19.08.2024 și a constatat prezența unui imobil pe terenul cu nr. *****iar pe terenul cu nr.***** prezența altor două construcții capitale și a unei terase. Pe terenul din urmă s-a atestat că se execută lucrări de terasament. S-a mai constatat că pe o porțiune din lotul nr. *****și anume partea adiacentă străzii, în urma unor lucrări de excavare și terasament a fost amenajată o parcare pentru staționarea automobilelor.

Legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma „ad validitatem”, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

Din analiza procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța de judecată a stabilit cu certitudine că, a fost întocmit în prezența contravenientului, fapt certificat prin semnătura acestuia.

Verificând aspectul de legalitate și temeinicie a procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 000011 întocmit la 17 septembrie 2024, instanța de judecată reține că, a fost întocmit cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. Or, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului - verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

Cu referire la art. 445 alin.(2) Cod contravențional, instanța reține că nu au fost constatate careva circumstanțe care să afecteze în mod esențial fondul cauzei, care pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție.

Referitor la vinovăția făptuitorului în săvârșirea faptei imputate, instanța de judecată determină că, în cadrul ședinței de judecată s-a dovedit fără echivoc faptul că Botnari Pavel a săvârșit contravenția prevăzută de art. 74 alin. (4) Cod contravențional al RM.

Astfel, vinovăția lui Botnari Pavel este probată prin: procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 000011, întocmit în privința făptuitorului la data de 17 septembrie 2024; Copia contractului de schimb din 27.07.2022 prin care se confirmă că terenul cu nr cadastral ***** cu suprafața de 0,1033 ha a fost transmis

cu drept de proprietate și posesie cet. Botnari Pavel; Certificat din registrul bunurilor imobile nr. ***** eliberat la data de 28.07.2022 prin care se confirmă că cet. Botnari Pavel este proprietarul terenului cu nr. cadastral ***** situat în r-ul Orhei com. Trebujeni sat. Butuceni, precum și terenul cu nr. cadastral ***** situat în ***** sat. ***** Declarațiile cet. Botnari Pavel în care relatează că este proprietar a două terenuri cu nr. cadastrale ***** și ***** pe al doilea teren cu nr. cadastral ***** a fost reconstruit un garaj și un beci și autorizare de construcție pentru lucrările date nu a fost obținută, la fel și autorizație de desființare nu a fost obținută; Proces verbal de audierea a contravenientului din 17.09.2024 în care relatează aceleași circumstanțe că este proprietarul a două terenuri ***** și ***** pe al doilea teren cu nr cadastral. (6472113.114) a fost reconstruit un garaj și un beci și autorizare de construcție pentru lucrările date nu a fost obținută, la fel și autorizație de desființare nu a fost obținută și despre necesitatea avizării CNMI pentru efectuarea lucrărilor de demolare și construcție nu cunoștea; Solicitarea nr.250/07-24 din 17.07.2024 prin care somează AIRM de a fi luate atitudini față de intervențiile cet. Botnari Pavel. Planșe fotografice (color) pe 6 file cu imagini schematice ale terenurilor respective; Declarațiile din 30.07.2024 cet. Andrușceac Constantin arhitect al Rezervației Orheiul-Vechi prin care a relatat circumstanțele de fapt; Declarațiile cet. Portărescu Lilia din 19.08.2024 prin care relatează că la solicitarea cet. Botnari Pavel la data de 28.03.2018 s-a eliberat autorizație de desființare a terenului cu nr. cadastral ***** amplasat în satul Butuceni Orhei construcția 01 și construcția 02 de pe terenul respectiv. La cererea cet. Botnari Victor s-a eliberat certificat de urbanism pentru efectuarea documentației de proiect pentru executarea lucrărilor de proiectare a casei de locuit, totodată menționează că autorizație de construcție pe terenul cu numărul cadastral sus indicat nu s-a eliberat; proces- verbal de constatare nr. 28 din 19.09.2024;

Instanța reține că, pentru ca faptele lui Botnari Pavel să cadă sub incidența art. 74 alin. (4) Cod Contravențional, este necesar ca să se intervină prin construire neautorizată sau cu încălcarea autorizației de construire pe terenul monumentului istoric, al monumentului de for public sau pe terenul cu patrimoniu arheologic ori în zonele lor de protecție, or potrivit art. 59 din Constituția Republicii Moldova protecția mediului înconjurător, conservarea și ocrotirea monumentelor istorice și culturale constituie o obligație a fiecărui cetățean.

Instanța de judecată reține că probele anexate la materialele cauzei și cercetate în ședința de judecată, coroborează cu informația specificată în actul de acuzare (procesul-verbal cu privire la contravenție).

În condițiile enunțate, instanța de judecată apreciază că faptele specificate în procesul-verbal cu privire la contravenție și-au găsit confirmare.

În speță, săvârșirea faptei reținute în sarcina contravenientului, se confirmă prin procesul-verbal de constatare nr. 28 din 19.09.2024, Agenția de Inspectare și

Restaurare a Monumentelor (AIRM), în urma examinării solicitării Rezervației Cultural-Naturale „Orheiul-Vechi” din 17.07.2024 a constatat că cet. Botnari Pavel a efectuat intervenții necoordonate și neautorizate pe terenurile cadastrale nr. *****și nr. ***** și anume demolarea a cinci imobile și construcția fără documentație de proiect a unei clădiri, lucrări de amenajare, excavare și terasare care afectează relieful și aspectul vetrei satului Butuceni.

Urmare a celor expuse supra, agenția a inspectat imobilul respectiv la data de 19.08.2024 și a constatat prezența unui imobil pe terenul cu nr. ***** iar pe terenul cu nr.*****prezența altor două construcții capitale și a unei terase. Pe terenul din urmă s-a atestat că se execută lucrări de terasament.

S-a mai constatat că pe o porțiune din lotul nr. ***** și anume partea adiacentă străzii, în urma unor lucrări de excavare și terasament a fost amenajată o parcare pentru staționarea automobilelor.

Verificând, în cumul totalitatea probelor administrate și apreciindu-le în conformitate cu art. 425 Cod contravențional, din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității și coroborării lor în ansamblu, reieșind din normele legale expuse supra, instanța de judecată ajunge la concluzia că, acestea dovedesc cu certitudine vinovăția cet. Botnari Pavel, că ultimul a intervenit prin construire neautorizată sau cu încălcarea autorizației de construire pe terenul monumentului istoric, al monumentului de for public sau pe terenul cu patrimoniu arheologic ori în zonele lor de protecție, prin ce a comis contravenția prevăzută de art. 74 alin. (4) Cod contravențional.

Prin urmare, raportând împrejurările de fapt stabilite la circumstanțele de drept descrise, instanța de judecată fixează că, faptele lui Botnari Pavel, corect au fost calificate.

În speța dedusă judecății, există atât temeiul real al răspunderii contravenționale care este fapta ilicită cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale cu privire la drepturile politice, de muncă și la alte drepturi constituționale ale persoanei fizice, ocrotite de legea contravențională.

Instanța de judecată apreciază că, procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 000011, întocmit în privința lui Botnari Pavel este legal și la întocmirea acestuia au fost respectate atât condițiile legale de fond, cât și de formă, împrejurări ce dovedesc vinovăția ultimului în săvârșirea contravenției imputate, la fel, a fost dovedită pe deplin vinovăția contravenientului prin materialul probator administrat de agentul constatator.

Astfel, în urma examinării cauzei contravenționale, instanța de judecată a constatat că a fost comisă fapta contravențională, iar persoana poate fi trasă la răspundere contravențională fiind găsită vinovată de comiterea contravenției imputate.

Potrivit prevederilor art. 74 alin. (4) Cod contravențional al RM, intervențiile prin construire neautorizată sau cu încălcarea autorizației de construire pe terenul monumentului istoric, al monumentului de for public sau pe terenul cu patrimoniu arheologic ori în zonele lor de protecție, se sancționează cu amendă de la 350 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții pe un termen de la 9 luni la un an, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate.

La stabilirea pedepsei, instanța de judecată ține cont de prevederile art. 32 din Codul contravențional, precum și, de caracterul și gradul prejudiciabil al contravenției, la fel, de caracteristica persoanei, constatând că, careva circumstanțe atenuante și agravante în cadrul examinării cauzei contravenționale instanța de judecată nu a stabilit.

Referire la cele enunțate supra și având în vedere că este dovedită pe deplin vinovăția făptuitorului, instanța de judecată consideră rațional ca acestuia să i se aplice o sancțiune în conformitate cu acțiunile sale contravenționale și potrivită cu gravitatea contravenției săvârșite, astfel încât sancțiunea care urmează să i se aplice lui Botnari Pavel, să fie sub formă de amendă.

Totodată, instanța reține că, la aplicarea legii contravenționale se ține cont de caracterul și de gradul prejudiciabil al contravenției săvârșite, de persoana vinovată și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea contravențională și care nu se identifică în prezenta cauză. Pedeapsa contravențională constituie o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și de reeducare a făptuitorului, care se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor vinovate de săvârșirea contravențiilor, și impune lipsuri și restricții drepturilor lor.

Pedeapsa are ca scop restabilirea echității sociale, corectarea făptuitorului, precum și prevenirea săvârșirii de noi fapte contravenționale de către contravenienți sau de alte persoane. În lumina celor expuse, instanța de judecată consideră că, aplicarea în privința lui Botnari Pavel, a sancțiunii contravenționale sub formă de amendă, se impune a fi luată pentru a transmite în societate mesajul că legea trebuie respectată, aceasta fiind unica pârghie procesuală în măsură să dea eficiență principiilor enunțate în art. 2 din Codul contravențional, și anume, apărarea drepturilor și libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum și în prevenirea săvârșirii de noi contravenții.

În așa fel, cu referire la cele enunțate supra și luând în considerație că vinovăția lui Botnari Pavel în săvârșirea contravenției precizate în procesul-verbal cu privire la contravenție, este dovedită complet, instanța de judecată consideră

rațional ca făptuitorului să i se aplice o sancțiune sub formă de amendă în mărime de 350 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 17500 (șaptesprezece mii cinci sute) lei, în concordanță cu acțiunile sale contravenționale și potrivită cu gravitatea contravenției săvârșite și a cărei mărime/termen va fi prevăzută de respectiva normă materială contravențională.

În temeiul celor expuse şi a prevederilor art. 395, art. 448, art. 460 și, respectiv, art. 462 - 463 din Codul contravențional, instanța de judecată,

HOTĂRĂȘTE:

Botnari Pavel ***** se recunoaște vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 74 alin. (4) Cod contravențional și i se stabilește pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 350 (trei sute cinzeci) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 17 500 (șaptesprezece mii cinci sute) lei.

Se aduce la cunoștința cet. **Botnari Pavel *******că, în corespundere cu prevederile art. 34 alin. (3) din Codul contravențional, este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale, în așa fel, se va considera că sancțiunea amenzii a fost executată integral.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani.

Președintele ședinței,
Judecător **Angela VASILENCO**